

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-420/23-J

Název	Základní škola Kamenice nad Lipou, okres Pelhřimov
Sídlo	Vackova 125, 394 70 Kamenice nad Lipou
E-mail	info@zskamenicenl.cz
IČO	75 001 225
Identifikátor	600 061 388
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladimír Dobal
Zřizovatel	Město Kamenice nad Lipou
Místo inspekční činnosti	Vackova 125
Inspekční činnost na místě	3.–5. a 11. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Kamenice nad Lipou, okres Pelhřimov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti evidovala škola 475 žáků ve 22 třídách. V aktuálním školním roce vykázala škola 88 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V základní škole je vzděláváno 25 žáků

speciálních tříd ve třech kmenových třídách. V pěti odděleních školní družiny je aktuálně zapsáno 142 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) při řízení školy vychází z koncepce rozvoje školy na období 2020-2024, která vychází z analýzy současného stavu. Koncepční záměry, které si stanovil, jsou reálné a cílené především na rozvoj materiálně technického vybavení školy, avšak nepokrývají některé součásti subjektu (školní družina, speciální třídy). Při řízení školy dále uplatňuje ředitel své dlouholeté pedagogické zkušenosti a znalosti místních podmínek, což mu napomáhá stanovit si reálné cíle, které dále inovuje podle aktuální potřeby (např. oblast začlenění nových klíčových kompetencí – digitální – a vzdělávacího oboru informatika). Při plnění stanovených cílů byla škola úspěšná zejména v oblasti zlepšování materiálních podmínek (např. odborné učebny, vybavení prostředky informačních technologií). Méně úspěšně se škole daří v oblasti diferenciaci s ohledem na různé vzdělávací předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce, což se projevilo v hodnocené výuce. Žáci ze speciálních tříd se sice zapojují do celkové činnosti školy (např. společné akce), k jejich vzdělávání však nejsou běžně využívány nové odborné učebny školy, čímž nedochází k maximální podpoře jejich sociální adaptace na běžné prostředí a rozvoji jejich potenciálu.

Pro podporu plynulého chodu školy ředitel delegoval vybrané kompetence na členy širšího vedení. Rozdělení kompetencí mezi jednotlivé členy odpovídá velikosti a potřebám školy. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, ze záznamů z jejích jednání vyplývá projednávání nejen organizačních a provozních záležitostí, ale také problematiky týkající se pedagogických procesů a výsledků vzdělávání jednotlivých žáků a celkových výsledků tříd.

Hospitační činnost je rozdělena mezi ředitele a dvě zástupkyně. K datu inspekční činnosti měla vysokou četnost. V doložených dokladech z hospitací je zaznamenána převážně kladná zpětná vazba. Učitelům se tak v dostatečné míře nedostávají další doporučení, která by vedla ke zkvalitnění výuky a závěry postrádají následné cílené ověření posunu úrovně pedagogického procesu, což se projevilo v rozdílné kvalitě sledovaného vzdělávání. Podpora rozvoje pedagogických schopností začínajících učitelů je vedením školy nastavena. V základní škole pracují metodické orgány, které koordinují své působení v pedagogické a výchovné oblasti a vyměňují si zkušenosti.

Škola efektivně využívá spolupráci s řadou externích organizací (např. Tělovýchovná jednota Slovan Kamenice nad Lipou, Základní umělecká škola Kamenice nad Lipou, Červený kříž, Hasičský sbor Kamenice nad Lipou, English Focus s. r. o. – konverzační kurzy s rodilými mluvčími) k doplnění vzdělávání žáků prostřednictvím tematických projektů a akcí. Velmi dobrá je dlouhodobá podpora a kooperace zřizovatele, který se významně podílí na zkvalitňování podmínek pro výchovu a vzdělávání žáků. S cílem dále zkvalitňovat vzdělávání žáků se vedení školy zapojuje do projektů zaměřených na inspiraci a porovnávání vzdělávacích programů základních škol (např. návštěva ve Vídni). Škole se i nadále daří udržovat spolupráci s okolními základními, mateřskými a středními školami (např. v Počátkách, Černovicích, Nové Včelnici).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka na obou stupních školy byla charakteristická vstřícnou atmosférou. Žáci s vyučujícími komunikovali bez obav a s důvěrou jim sdělovali svoje postřehy. V úvodu hodin byli žáci seznámeni s cílem hodiny, který pedagogové formulovali spíše jako sdělení tématu případně organizaci hodiny. Výuka však vykazovala rozdílnou úroveň závislou na míře pedagogických zkušeností, což se promítalo v různé úrovni metodické a didaktické zpracovanosti vyučovacích hodin.

Výuka většiny předmětů na prvním stupni probíhala s důrazem na procvičování a upevňování učiva. Žáci respektovali nastavená pravidla. Vyučovací hodiny směřovaly k rozvoji kompetencí k učení, znalostí a dovedností žáků. Převládala frontální forma výuky doplněná samostatnou prací žáků, případně řízeným rozhovorem. Ojedinele se v některých hodinách objevily kooperativní prvky, které vhodně podporovaly schopnost žáků komunikovat a spolupracovat. Prostor byl vytvořen pro vlastní souvislejší mluvený projev žáků. Pouze sporadicky žáci sami získávali informace z jiných zdrojů a prezentovali je nebo z nich dále čerpali podklady pro svoje učení. Při samostatné práci měli žáci možnost pracovat s různými didaktickými pomůckami a materiály. Vyučující uplatněním herních prvků žáky cíleně aktivizovali. Velmi aktivním zapojením interaktivní techniky do výuky společenskovedních předmětů byla podporována aktivita žáků, jejich tvořivost a zapojení do diskuse. Učivo bylo probíráno v souvislostech, nechybělo zdůraznění mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praxí, což podporovalo porozumění a zájem žáků. Podpora vnitřní motivace žáků formou pochvaly a povzbuzení pozitivně ovlivnila jejich přístup ke vzdělávání. Někteří vyučující opomíjeli kontrolu písemného projevu žáků, která je především na prvním stupni nástrojem cílené zpětné vazby využitelné pro vlastní učení žáků. Žáci byli jen ojedinele cíleně vedeni ke kritickému myšlení a vyvozování závěrů. Vyučujícím se většinou dařilo individuálně monitorovat práci jednotlivých žáků, případně nabízet dopomoc, avšak v hodinách nebyla zaznamenána diferenciacíe zadávaných úloh, která by zohledňovala různou úroveň dovedností a vědomostí žáků, jejich odlišné pracovní tempo a individuální potřeby. Převažujícím nedostatkem byla absence využití závěru hodin ke shrnutí probíraného učiva. Vzájemné hodnocení, které by poskytlo žákům zpětnou vazbu o splnění stanoveného vzdělávacího cíle, ve většině hospitovaných hodin chybělo. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovací hodiny bylo spíše formálního charakteru bez ověření splnění vzdělávacího cíle, většinou se jednalo o pochvalu několika žáků, někdy i celé třídy, postrádalo však formativní funkci.

V hospitovaných hodinách druhého stupně se žáci bez problémů zapojovali do vzdělávacího procesu, hledání souvislostí, byli vedeni k samostatnosti a dodržování nastavení pravidel. Převaha frontální výuky s řízeným rozhovorem byla v některých hodinách vhodně doplněna střídáním různých forem a metod práce. Soustředění a zaujetí pro práci bylo podporováno pochvalou a povzbuzením. Účelné využití interaktivních tabulí bylo sledováno zejména ve výuce cizích jazyků a přírodovědných předmětů. Velmi pozitivně lze hodnotit zejména podporu čtenářské gramotnosti se zařazením prvků dramatické výchovy, kde žáci při práci s různými druhy textů vyvozovali a sdělovali vlastní názory a závěry a zároveň dostávali reflexi o prováděných činnostech. U většiny žáků bylo patrné potěšení z četby a její dramatizace. Vhodně byla také zapojena práce s cizojazyčným textem v rámci překladových esejí, která přispěla k rozvoji jazykových a sociálních dovedností ve spolupráci s anglicky mluvící zemí. Škola navíc nabízí konverzační kurz s rodilým mluvčím, který se těší velkému zájmu a oblibě žáků druhého stupně. Škola také vytváří příznivé podmínky pro rozvoj informační gramotnosti. V rámci výuky informačních a komunikačních technologií byly účinně zapojeny tablety při práci s roboty, žáci pracovali v programovacím jazyku Scratch. Program ChemSkretch určený pro snadné zakreslování různých chemických struktur

a vzorců je nabízen žákům ve výuce chemie. V rámci této výuky byly efektivně využity skládačky pro organickou chemii. Pro praktické úkoly je velmi často využívána i laboratoř, kde se žáci mimo jiné připravují na chemické olympiády.

V hospitovaných hodinách tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona učitelky úspěšně vedly žáky ke splnění stanovených cílů. Jejich přínosná podpora byla realizována především strukturou vyučovacích hodin a účelnou podporou ze strany asistentky pedagoga a vstřícným a trpělivým vedením třídních učitelek. Ne vždy byla však výuka dostatečně názorně podpořena pracovními listy, učebnicemi, praktickými ukázkami nebo efektivním grafickým záznamem na tabuli. Využití didaktické techniky nebylo v hospitovaných hodinách zaznamenáno. Přínosné bylo působení asistentky pedagoga, která poskytovala nejen přiměřenou pomoc všem žákům, ale svou činností napomáhala i plynulosti vzdělávacího procesu (příprava učebních materiálů).

Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje činnost školní družiny a bohatá různorodá nabídka zájmových útvarů. Ve sledovaných činnostech byly prostřednictvím řady aktivit vycházejících z potřeb a zájmu žáků rozvíjeny jejich klíčové kompetence.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro interní specifikaci výsledků vzdělávání žáků v základní škole slouží zadávání písemných prací, testů, ústní zkoušení, individuální aktivity žáků, zpracovávání školních i třídních projektů apod. Škola zavedla vlastní systém srovnávacího testování téměř ve všech předmětech, který by měl pomoci identifikovat kritická místa v předmětech u jednotlivých vyučujících a více se na ně zaměřit. Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Škola se ve sledovaném období nezapojovala z vlastní iniciativy do externích forem ověřování a srovnávání vzdělávacích výsledků žáků, proto celkové výsledky mohla hodnotit pouze ve vztahu k dosahování cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Dílčí informaci přinášejí škole kontakty s bývalými absolventy a výsledky soutěží. Žáci se také pravidelně úspěšně účastní sportovních, literárních, výtvarných, hudebních a vědomostních soutěží.

Škola poskytuje žákům podporu ve vzdělávání také prostřednictvím zřízeného školního poradenského pracoviště. V rámci poskytování podpůrných opatření jsou žákům zajišťovány předměty speciálně pedagogické péče, pedagogické intervence, doučování či logopedie, zaměřené na rozvoj oslabených funkcí. Díky vhodně nastaveným pravidlům a jejich důslednému uplatňování se škole daří v zárodku řešit problémy spojené s vyšší či neomluvenou absencí. Zařazováním témat kariérového poradenství do výuky, spoluprací školy s úřadem práce a středními školami poskytuje škola žákům a jejich rodičům pomoc v oblasti kariérového poradenství.

Školní strategie prevence rizikového chování žáků je nastavena a reflektuje potřeby i specifika školy a sociálního zázemí žáků. Na realizaci specifické primární prevence spolupracují se školou především školská poradenská zařízení, externí odborníci, neziskové organizace. Důležitou úlohu v předcházení negativním jevům představuje nespecifická primární prevence v podobě pestré nabídky mimoškolních aktivit, kroužků a výletů, které posilují prosociální chování žáků. Nabídka zájmových útvarů významně přispívá k prevenci nežádoucího chování a umožňuje žákům rozvíjet záliby (např. florbal, házená, hudebně taneční kroužek, korálkování).

Účastníci zájmového vzdělávání dosahovali velmi dobrých výsledků zejména v klíčových kompetencích pracovních, sociálních a komunikativních, což se pozitivně projevilo také jejich zapojením do akcí, které se zde pravidelně realizují. Ve spolupráci se školou

jsou pořádána zábavná a sportovní odpoledne (např. podzimní kvíz se šipkovanou, příměstský tábor pro první stupeň o letních prázdninách) a organizovány vzdělávací programy (např. canisterapie, bezpečnostní akce před školou s Policií ČR).

Závěry

Vývoj školy

- Škole se daří udržovat stabilní počet žáků.
- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně-vzdělávací práce školy.
- Škole se daří udržovat stabilní pedagogický sbor.
- Škola se stala bezbariérovou.

Silné stránky

- Cílená podpora čtenářské gramotnosti se zařazováním prvků dramatické výchovy na druhém stupni směřuje k rozvoji komunikativních dovedností.
- Spolupráce školy s městem Nottingham v Anglii v rámci projektu a nabídka konverzačního kurzu s rodilým mluvčím vede k podpoře rozvoje jazykových a sociálních dovedností žáků.
- Efektivním zapojováním prostředků informačních technologií (tablety) a využitím práce v programovacím prostředí škola významně ovlivňuje průběh vzdělávání a podporuje cílený rozvoj informační gramotnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra diferenciací s ohledem na různé vzdělávací předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce.
- Neefektivní závěry hodin ze strany pedagogů, kteří neposkytují kvalitní zpětnou vazbu žákům.
- Nízká možnost zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledků.
- Škole chybí ucelený systém externího ověřování výsledků vzdělávání žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Individualizovat výuku a diferencovat učivo s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.
- Ve výuce ve větší míře zařazovat diferencované zadávání úkolů s ohledem na rozdílné znalosti a dovednosti žáků a odlišné tempo jejich práce, cíleně podporovat aktivizaci a motivaci žáků ve výuce uplatněním kooperativních forem práce.
- V závěru vyučovacích hodin provádět závěrečné shrnutí učiva, vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle a do závěrečného hodnocení vyučovacích hodin zapojovat také žáky.
- Nastavit vhodné srovnávání výsledků vzdělávání tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň obecně požadovaných kompetencí, včetně vývoje v průběhu školní docházky, a na základě zjištěných dat žákům cíleně nabízet odpovídající aktivity.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti, přijmout adekvátní opatření k prevenci zjištěných nedostatků a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednána na pedagogické radě dne 15. 3. 2005
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, č.j. ZSKA/594/2022, s platností od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, č.j. ZSKA/594/2016 – MDU (minimální doporučená úroveň pro žáky s LMP) Naše šťastná budoucnost, s platností od 1. 9. 2022
4. Školní vzdělávací program školní družiny, bez data vyhotovení
5. Třídní knihy školní družiny, školní rok 2022/2023
6. Plán aktivit environmentální výchovy
7. Plán hospitací 1. stupeň ZŠ 2022/2023
8. Hospitační záznamy
9. Plán DVPP na školní rok 2022/2023, ze dne 31. 8. 2022
10. Plán vzdělávání na rok 2022/2023
11. Rozvrhy hodin, školní rok 2022/2023
12. Program ZŠ Kamenice nad Lipou, školní rok 2022/2023
13. Plán koordinátora EVVO
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště
15. Výroční zpráva Základní škola Kamenice nad Lipou, okres Pelhřimov, školní rok 2021-2022
16. Zápis s ředitelem školy, ze dne 11. 4. 2023
17. Kniha zápisů z porad od 25. 8. 2022
18. Zápisy pedagogické rady 2022/2023
19. Zápisy z předmětových komisí 2022/2023
20. Písemné srovnávací práce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9),

nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.